

www.goforesight.eu

URBANI FORUM

Mesta in voda

Plovnost / Poplavna varnost / Ekonomska in družbena vrednost / Estetska vrednost

12ESTO

1. Celje
2. Koper
3. Kranj
4. Ljubljana
5. Maribor
6. Murska Sobota
7. Nova Gorica
8. Novo mesto
9. Ptuj
10. Slovenj Gradec
11. Velenje

Organizatorji

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Mestne vode in zelene površine – izzivi prihodnosti

Dr. Maja Simoneti, IPoP – Inštitut za politike prostora
Urbani forum Mesta in voda, Celje, 26. maj 2022

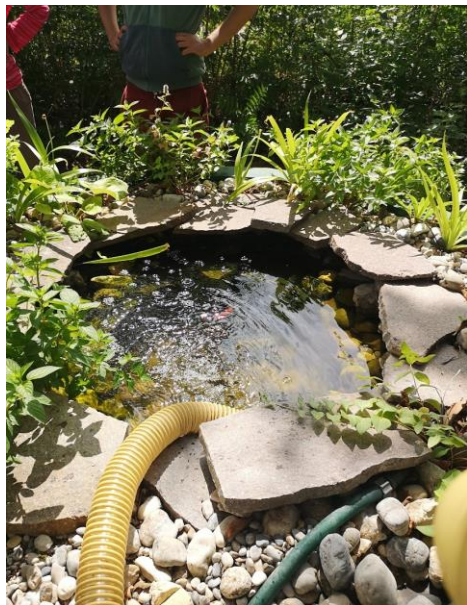
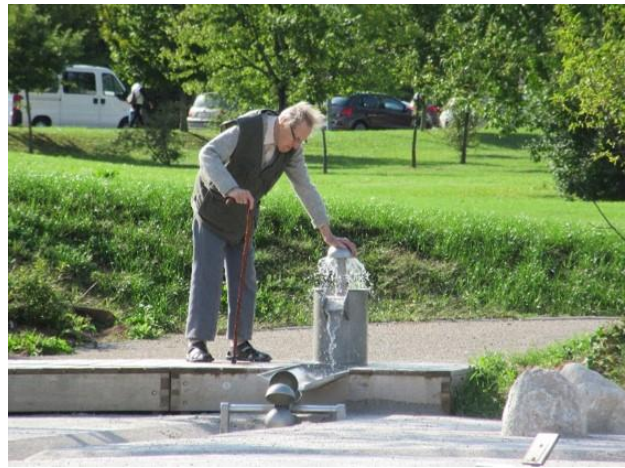
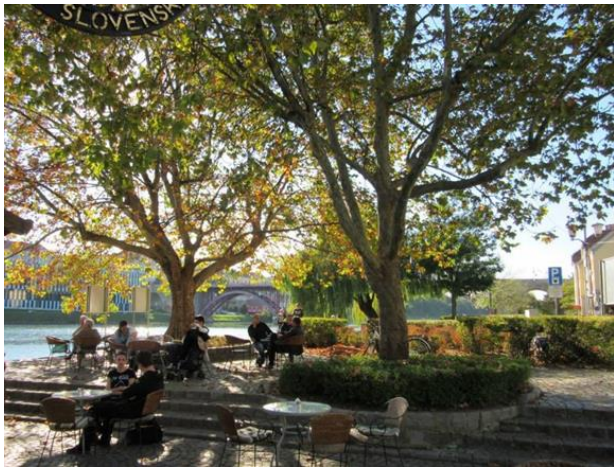
IPoP

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si

Podpiramo skupnosti in zagovarjamo javne interese pri trajnostnem urejanju prostora.

- . politike
- . zagovorništvo
- . kampanje
- . študije
- . procesi

Berilo za trajnostno urejanje prostora, 2018
Obvladovanje vode v mestih, 2019
Aktivno v šolo in zdravo mesto, 2019 - 2022
Kako skrbimo za drevesa v mestih, 2020
Podnebni program Mreže za prostor, 2020
Pravni okvir urejanja zelenih površin in dreves, 2021
Javna služba urejanje in čiščenje javnih površin, 2021

Plovnost / Poplavna varnost / Ekonomska in družbena vrednost / Estetska vrednost

Ekološka vrednost / Podnebne spremembe / Zeleni sistem

Izzivi

- . javno zdravje
- . podnebne spremembe
- . izginjanje biotske pestrosti
- . trajnostni razvoj
- . povečevanje neenakosti
- . zgoščevanje naselij

Kako načrtovati in upravljati vode in zelene površine, da bomo zagotovili življenjsko pomembne koristi narave vsem prebivalcem?

Pomen narave (zelenih površin) se povečuje

. ekološke koristi

ohranjanje narave in biodiverzitete,
kakovost okolja (tla, voda, zrak, hrup, klima)

. družbene koristi

zdravje in dobro počutje
enakost, vključenost, povezanost
oblikovanje in identiteta prostora

. ekonomske koristi:

vrednost nepremičnin
stroški hlajenja, gretja, zdravstva, varnosti
razvojna privlačnost, turizem

. podnebne spremembe

blaženje + prilagajanje

- več kot 74% prebivalcev EU
- mesta se zgoščujejo
- neenakost se povečuje

- zelene površine
 - zdravje
 - podnebna odpornost

- **krepi funkcije**
- **povezovati funkcije:** celovito
- **delovati strateško:** dolgoročno
- **zagotoviti dostop:** za vse
 - . strokovnjaki z različnih področij
 - . mednarodne organizacije z različnih področij WHO, OZN, UNDP, IUCN, Evropska komisija, OECD

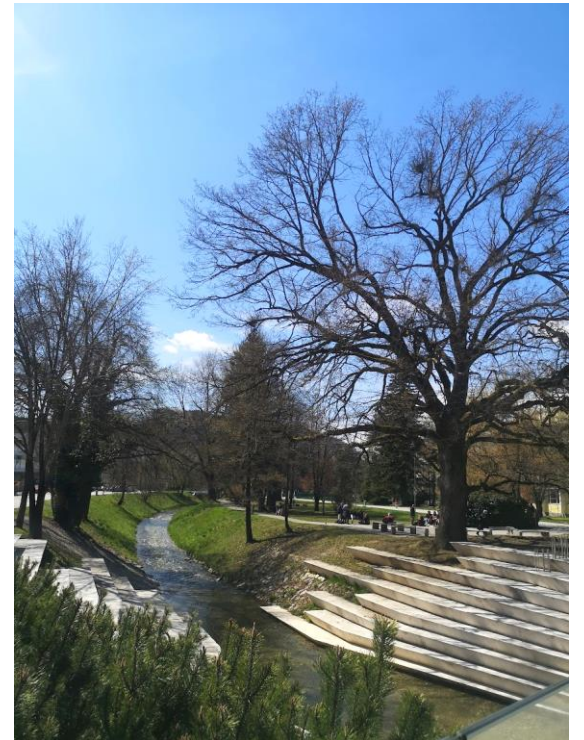
Kaj pa voda?

- . Vir življenja – naravna prvina
- . ekološka vrednost
- . kakovost in oblikovanje bivalnega okolja
- . komunalna infrastruktura: odpadna, pitna, padavinska
- . podnebne spremembe
 - nalivi – poplave
 - vročina – suša
- . vključevanje v urejanje prostora in gradnjo objektov
- . obvladovanje padavin, zaledne vode, poplavljanje, plimovanje

modro zelena infrastruktura
več vodne infrastrukture
več vode v javnem prostoru

vodni krog
voda v naravi

para
dež
podtalnica
površinski odtoki
vodotoki
stoječe vode
mokrišča
morje

Priporočila

- . **strateški pristop** – dolgoročna zavezanost skupnim ciljem in viziji
- . **dostopnost – javne površine!!!**
- . **krepitev moči narave** (blažilnih in drugih funkcij)
- . **zadrževanje in ločeno odvajanje padavinske vode**

- . **koristi narave vključujemo** v gradnjo in urejanje mest
 - na **naravi sloneče rešitve** – NBS
 - ozelenjevanje** tlakovanih površin, sten, streh
- . **koristi narave krepimo**
 - povezujemo površine in prvine – **zeleni sistem**
 - povezujemo funkcije: **modro zelena infrastruktura**

Kam to vodi?

- . več površin
 - ozelenjevanje tlakovanih površin
 - vključevanje streh in sten
 - vključevanje zasebnih površin in prvin v zeleni sistem
- . večja biotska pestrost
 - nove vrste rastlin – podnebna odpornost, avtohtone
 - večvrstne zasaditve – slojevitost, vrstna pestrost
 - ekstenzivno vzdrževanje – sonaravno urejanje
- . več funkcij: nove vrste površin – suh zadrževalniki
- . več znanja – dela – sredstev !!!

- . novi načini upravljanja – vključevanje novih akterjev – sodelovanje
- . celovito in vključujoče načrtovanje in upravljanje

Kakšne bodo nove modre in zelene površine?

- . zelo raznolike po videzu, naravi, uporabnosti
- . bolj prepuščene naravi
- . manj vzdrževane – drugače „urejene“ – nova podoba
- . bolj vsestransko koristne – manj uporabne

suh travniki
nepokošeni travniki
trajnice in grmovnice pod drevesi
drevoredi iz različnih vrst dreves

Kako načrtovati in upravljati mestne vode in zelene površine?

- . celovito: povezati vidike in faze urejanja
- . strateško – dolgoročno vzdržno
- . vključujoče
 - novi akterji/ znanje/sredstva
 - so-delovalno – uporabniki
- . priporočila za upravnike in lastnike
- . spodbude za lastnike
- . priporočila za zadrževanje in ločeno odvajanje padavinske vode

- . zadrževanje padavinske vode
- . varovanje in bogatenje podtalnice
- . poroznost tal – evapotranspiracija
- . zaraščenost – površinski pokrov

Hvala za pozornost!

Maja Simoneti

maja.simoneti@ipop.si / www.ipop.si

f IPoP – Inštitut za politike

t prostora

in @_ipop

▶ @naslov LinkedIn

@naslov Youtube

ipop

Inštitut za politike prostora
Institute for Spatial Policies
ipop.si